

ARVIOINTIKERTOMUS 2019

Tarkastuslautakunta

Juvan kunta

JUVA

Aitoa osaamista jo vuodesta 1442

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Puheenjohtajan katsaus	1
Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	2
Talous	3
Henkilöstö	5
Sivistystoimi	6
Maaseutu- ja lomatoimi	7
Ympäristötoimi	9
Yhteenveto	9
Allekirjoitukset	9

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Ostopalvelut

Juvan kunnan toiminnoista on merkittävä osa ulkoistettu ja suuntaus näyttää jatkuvan. Ulkoistettuihin (tai osittain omistettuihin) toimintoihin kuuluvat mm. perusturva, tekniset palvelut, kansalaisopisto ja kirjastotoimi. Kunta tilaa palvelut ja operatiivisen toiminnan järjestävät hallinnollisesti itsenäiset toimijat. Kunta voi tilaajana tosin esittää toivomuksia. Päätökset toimintojen toteutuksesta ja käytännöistä tehdään kuitenkin muualla. Juvan kunta voi vaikuttaa päätöksiin vain omistussuhteensa suhteessa edustajiensa välityksellä. Tarkastuslautakunnan toimintaympäristö on rajallinen. Suurin osa kunnan budjetista kuluu palvelujen ostamiseen ja laskujen maksamiseen mm. Essotelle, Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle sekä Joroisten ja Sulkavan kunnille.

Tarkastuslautakunta on halunnut selvitystä erityisesti kunnan perusterveydenhuollon kustannuksista ja yksikköhintojen kehittymisestä. Tarkastuslautakunta on pohtinut soten palvelutason suuria kustannuksia. Kustannusrakenteen ja yksikköhintojen selvittäminen on hankalaa. Tarkastuslautakunta on pyytänyt Essoten edustajia kuultavaksi lautakunnan kokoukseen kahdesti, mutta aikataulu ei ole sopinut heille. On todettava, että perusturvan hoitaminen on Juvalla hyvissä käsissä.

Investoinnit ja kiinteistöt

Edellisenä vuonna tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tarpeettomiin kiinteistöihin. Päiväkotiesikko ja koulukiinteistöt on myyty. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt tarjoukset ja kunnanhallitus valmistellut lopulliset kauppakirjat. Koikkalan koulun osalta oli jäänyt huomioimatta kyläläisten tarpeet ja muistomerkit kiinteistöllä. Ne olisi pitänyt ottaa huomioon jo varhaisessa vaiheessa kauppakirjaa laatiessa ja näin olisi välttytty jälkiselvittelyiltä ja ylimääräisiltä kustannuksilta.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksen koulukeskuksen rakennushankkeesta. Investointi on kunnan väkilukuun suhteutettuna erittäin suuri. Oppilasennusteet hätkähdyttävät. Tulevaisuuden ikäluokat pienenevät ja väkiluku pienenee noin sadalla vuodessa. Hanke rasittaa merkittävästi kunnan taloutta tulevaisuudessa. Tarvitsemme todellakin lisää kehittämispotentiaalia, kuten Viitostien perusparannus ja Martti Talvela -kampus. Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota koulukeskuksen ruokahuollon suunnitteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.

Edellisessä arviointikertomuksessa kiinnitettiin huomiota risteyksien näkemäesteiden poistamiseen talviaikana. Asia on edelleen ajankohtainen. Kunnan kiinteistöt ovat käyntikortti vieraille. Hyvinvointikeskuksen lähellä Pappilanjoen rauhoitusalue on haaste. Olisiko mahdollista saada alue siistimpään kuntoon.

Elinkeinopolitiikka

Vehmaan alueen kehittämisessä on edistytty. Monet toimijat ovat olleet liikkeellä tukeutuen myös hankerahoitukseen. Tarkastuslautakunta on kuullut vireillä olevista hankkeista. Toivottavasti suunnitelmat konkretisoituvat. Vehmaassa tosin on vielä vapaita tontteja. Maata olisi kuitenkin hankittava varmuuden vuoksi strategisilta paikoilta - Vehmaastakin.

Matkailuun on kiinnitetty huomiota. Saimaasta puhutaan paljon. Milloin juvalaiset hyödyntävät Saimaata järvimatkailussa. Juvan museoiden kävijämäärät ovat edellisestä vuodesta lisääntyneet, mutta olisi suunniteltava, miten nämä arvokkaat museot saataisiin ryhmämatkailijoiden kohteeksi.

Tarkastuslautakunta on huolissaan Juvan keskustan näivettymisestä. Juvantien lähettävillä on runsaasti tyhjiä toimitiloja, jotka näyttävät lisääntyvän. Tekninen johtaja oli asiasta kuultavana ja selvityksessä todettiin, että Juvantien varrella olevat kiinteistöt ovat pääosin yksityisten hallussa. Kunnan mahdollisuudet kyläkuvan piristämiseksi ovat varsin rajalliset. Juvalaisten olisi uskottava itseensä ja keskitettävä hankintojaan oman paikkakunnan yrityksiin.

Varhaiskasvatus

Ikäluokat pienenevät ja ennen pitkää juvalaiset päiväkotikäiset mahtuvat yhteen päiväkotiin – kampuksen yhteyteen. Tarkastuslautakunta oli kiinnostunut mm. kunnan varhaiskasvatuksen ja seurakunnan yhteistyöstä. Yhteistyössä on perinteisesti järjestetty kouluun lähtevien siunaus sekä jouluna ja pääsiäisenä seurakunnan työntekijän vierailut päiväkodeissa. Muilta osin yhteinen toiminta on valitettavasti hieman hiipunut.

Lopuksi

Kunnan viranhaltijoista ja työntekijöistä on jäänyt myönteinen mielikuva. Juvan kunnan edustajat ovat esitelleet asioita selkeästi ja asiantuntevasti tarkastuslautakunnalle. Olen mielihyvin valmis yhtymään tilintarkastajan ehdotukseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Juvalla 13.5.2020

Markku Karila

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY

Kunnanvaltuusto valitsi 19.6.2020 § 32 kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan toimikautekseen 2017 - 2021. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Lautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunnan tehtäviin kuuluu myös sidonnaisuusrekisterin ylläpito, jota päivitetään tarpeen mukaan.

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Markku Karila, puheenjohtaja	Pekka Harmoinen
Montonen Kalle, varapuheenjohtaja	Eero Timonen
Tuula Kääriäinen	Raija Ruotsalainen
Anu Liikanen (30.9.2019 saakka)	Kalle Tullinen
Esa Teittinen (30.9.2019 alkaen)	Kalle Tullinen
Mirja Veentaus	Marja Huurinainen

Lautakunnan sihteerinä on toiminut arkistosihteeri Heini Meinander.

Lautakunnan jäsenten vastualueet on sovittu seuraavasti:

Markku Karila	elinkeinotoimi, tekninen toimi
Kalle Montonen	maaseututoimi ja ympäristötoimi
Tuula Kääriäinen	talous
Esa Teittinen	henkilöstö
Mirja Veentaus	sivistystoimi

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana 9 kertaa. Lautakunta kuuli tilannekatsaukset Lammentaustan tilanteesta, työllisyyden hoidosta, lukiosta, varhaiskasvatuksesta ja kampuksen rakentamisen vaiheista. Kunnanjohtaja vieraili lautakunnan kokouksissa 2 kertaa kertomassa kunnan ajankohtaisista asioista.

Tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy:n vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Aki Rusanen ja avustavana tilintarkastajana Eija Susitaival. Vastuullinen tilintarkastaja osallistui lautakunnan kokouksiin.

TALOUS

Yleistä

Toimintavuoden aikana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu keskeytyi. Maakuntauudistuksen valmistelu lopetettiin myös Etelä-Savossa keväällä 2019.

Tammikuussa 2019 Juvalla aloitettiin koulukeskuksen eli elinkaarikampuksen rakentaminen. Martti Talvela -kampus toteutetaan leasing-rahoituksella, ja investoinnit jäävät vähäisemmäksi. Toisaalta vuoden 2021 alusta koulukampuksen kustannukset tulevat rasittamaan toimintakatetta jatkuvasti vuokramenoina. Viitostien peruskorjauksen Mikkeli-Juva Nuutilanmäki-Vehmaa -osuuden työt alkoivat kesällä 2019. Vuoden lopussa saatiin tietoja Salico Oy:n toiminnan epävarmuuksista, ja ne realisoituivat tilinpäätöksen aikaan vuonna 2020 tietona toiminnan siirtämisestä pois Juvalta ja yli 100 työntekijän irtisanomisina.

Tilinpäätöksessä kuntastrategian mukaista toimintaa on raportoitu entistä tarkemmin. Kiinteistöjen säilyttämisessä ja myynnissä on noudatettu uutta kiinteistöstrategiaa.

Kuntatalous

Kuntataloudessa vuosi oli haasteellinen, ja hyvin monet kunnat tekivät negatiivisen tuloksen johtuen verotulojen edellistä vuotta heikommasta kertymästä.

Juvan kunnan talousarvioon tehtiin muutoksia syyskuussa 2019, koska Essoten maksuosuudet lisääntyivät 1,5 milj. € sekä budjetoituja verotuloja laskettiin 638.000 €. Kokonaisuutena Essoten maksuosuus oli 25.876.387 €. Silti Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilinpäätös oli alijäämäinen, ja siitä jäi Juvan kunnan vastattavaksi osuudeksi 229.057 € tilinpäätökseen vastuina.

Juvan kunnan vuosikate heikkeni 39,4 %. Siihen vaikuttivat valtionosuuksien väheneminen 1,6 % sekä 2 % toimintakulujen kasvu, johon sisältyvät Essoten perusturvan kustannukset sekä käyttöomaisuuden myyntitappiot 0,9 milj. €. Kunnan tilinpäätös oli alijäämäinen 750.330,97 €. Poistot on tehty suunnitelman mukaisesti. Kunnan kiinteistöjen tase-arvoja olisi syytä tarkistaa jatkossa tilin-tarkastajan suositusten mukaan.

Juvan kunnan lainakanta lisääntyi 1,387 milj. € eli 7,2 %. Kunta investoi koulukampukselle tulevaan liikuntahallin rakentamiseen sekä remontoi kunnanvirastoon tilat vuokrattavaksi Etelä-Savon osuuspankille. Lisäksi kunta osti Suur-Savon sähkön osakkeita.

Kunnan tulot kertyvät valtionosuuksista ja verotuloista, jolloin pienikin muutos vaikuttaa tulokseen. Verotulot pysyivät lähes samoina, nousua oli 1,7 %, mutta kertymä 687.000 € alkuperäistä budjettia pienempi. Kunnan valtionosuus pieneni, mutta valtio maksoi ennakolta vuoden 2020 valtionosuutta 273.000 €. Muista rahoitustuotoista suurin oli Suur-Savon Sähkö Oy:n osinko 530.820 €.

Riskit

Kunnalla on käynnissä suuria investointeja ja samalla lainamäärä on kasvanut. Kunnan investointitaakkaa on pyritty keventämään kampuksen leasing-rahoituksella, joka realisoituu suurempina vuositaisina käyttökuluina.

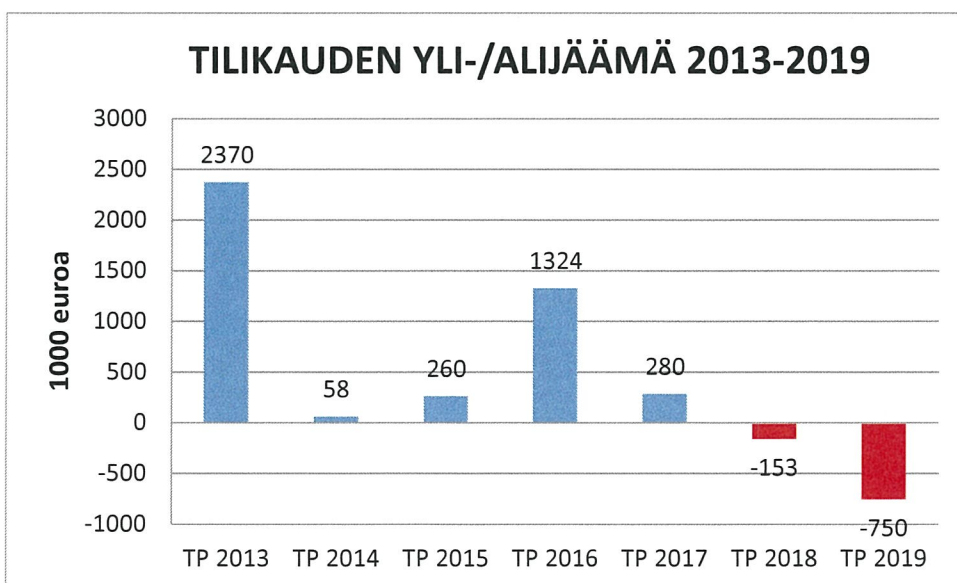
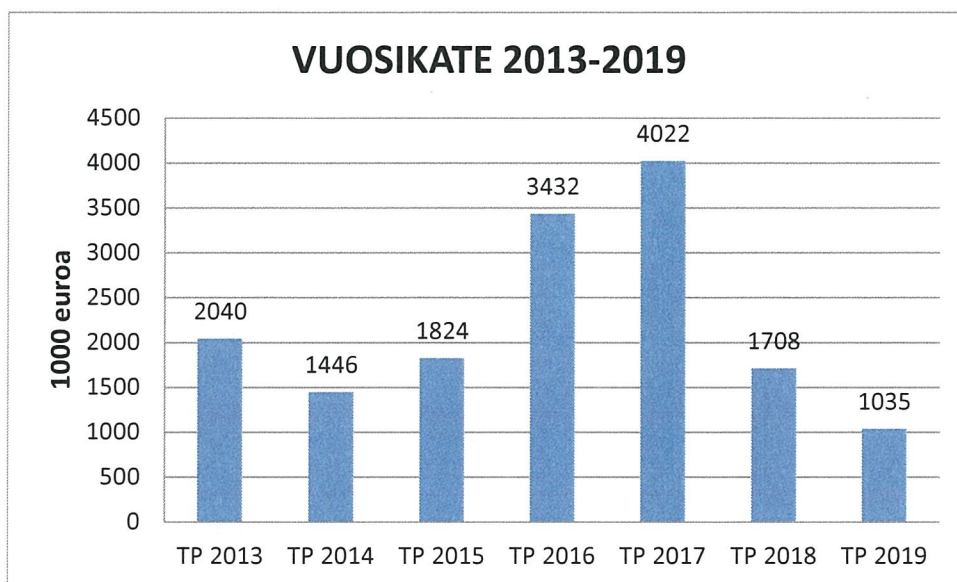
Valtionosuuksien määrä on laskussa ja verotulojen kertymä on riippuvainen talouden kehittymisestä, ja siihen sisältyy monia epävarmuuksia. Kunnan toimintakulut sen sijaan koostuvat usein kiinteistä kuluista, palkoista sekä kunnasta riippumattomista kuluista, joista sote-toimialan kustannukset ovat olleet jatkuvasti nousussa. Näistä johtuen on kunnan budjetointi ja toiminnan suunnittelu vaikeaa. Taloudellinen liikkumavara ja tulevaisuuteen tarvittava sopeuttamisvara on todella pieni, koska suuri osa kunnan tehtävistä on lakisääteisiä. Kunnan maksuosuudet Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle ovat kunnan kantokykyyn verrattuna suuret. Nämä kulut ovat 63 % kunnan nykyisistä tuloista, eikä nousevia kustannuksia pystytä kattamaan muiden toimialojen säästöillä.

Kunnan väkiluvun ja tulojen vähentyessä joudutaan tietyissä erityistehtävissä edelleen kehittämään kuntien yhteisiä palveluja. Etelä-Savo, niin myös Juva on vanhusvoittoinen ja vanhusten palvelujen määrä tulee kasvamaan, kun taas lasten palveluissa ikäluokkien vähentyessä joudutaan uusimaan rakenteita. Juvan kunta on jo tällä hetkellä onnistuneesti tehnyt palvelujen hankintaa yhteistyönä, mm. Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n kautta.

Kunnan sisäisen valvonnan raportointi on tehty asianmukaisesti ja riskienhallinta on ollut raportoinnin pohjalta riittävää.

Kuntakonsernin toiminta

Kuntakonsernin taloudellinen tilanne oli vakaa. Kunnan tytäryhtiöistä Kiinteistö oy Lammentaustan käyttöaste on pysynyt edelleen matalana.

HENKILÖSTÖ

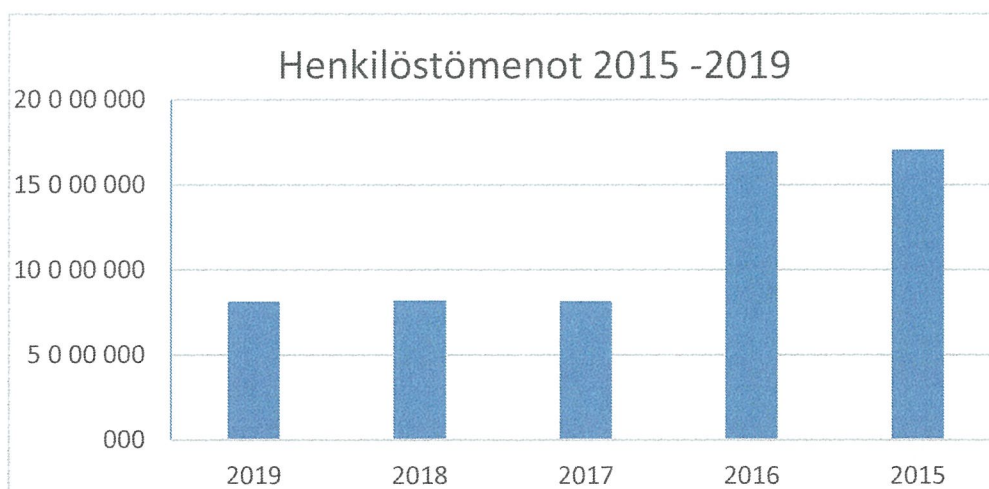
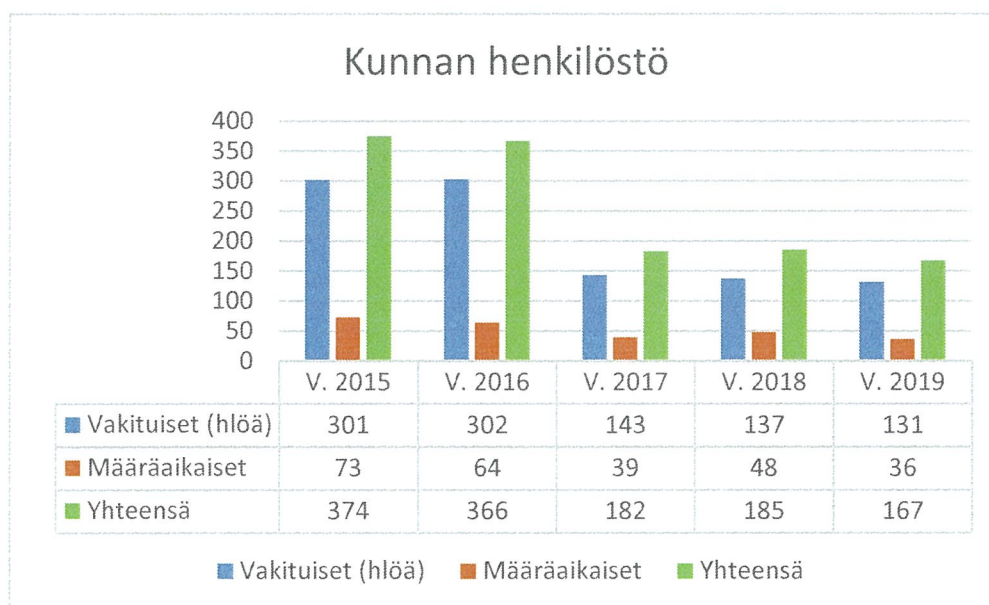
Vuonna 2019 kunnan palveluksessa oli 167 henkilöä (185 vuonna 2018), joista vakituisia oli 131 ja määräaikaista 36. Henkilömäärä väheni siis lähes kymmenen prosenttia (9,73). Suurin muutos oli määräaikaistöissä. Laskua oli 25 %. Vuonna 2019 henkilöstömenot olivat 8,151 milj. € (8,198 milj. € vuonna 2018). Vaikka henkilöstön määrä väheni liki 10 prosenttia, eivät menot juuri vähentyneet (0,57 %).

Terveyspoissaoloissa tavoitteena ollut 15 sairauspäivää / työntekijä alittui selvästi ollen 11,5 päivää / työntekijä. Eniten vähenivät tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä mielenterveyshäiriöiden vuoksi olleet sairauspoissaolot.

Sairauspoissaoloista 21 % oli alle 30 päivän mittaisia. Yli 30 päivää kestäneitä sairauspoissaoloja oli 79 % kaikista päivistä ja niitä oli 10 %:lla henkilöstöstä. 59 % henkilöstöstä ei ollut yhtään päivää sairaana vuonna 2019. Työtapaturmia vuoden 2019 aikana tapahtui ainoastaan neljän sairauspäivän verran. Kaikki tapahtuivat sivistystoimen toimialalla.

Vakinaisia palvelussuhteita alkoi seitsemän vuonna 2019, joista kolme oli sisäisiä siirtoja. Päätyneitä palvelussuhteita oli yksitoista, joista viisi irtisanoutui ja kuusi jäi eläkkeelle. Vanhuuseläkkeelle siirtyi neljä henkilöä ja kaksi henkilöä työkyvyttömyyseläkkeelle.

Juvan, Rantasalmen, Joroisten ja Sulkavan kunnilla on yhteistyötä maaseutuhallinnossa. Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kunnilla ympäristötoimessa sekä teknisen yhtiön, Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n muodossa.

SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen painopistealueena oli oppimis- ja kasvuympäristöjen sekä toimintakulttuurin modernisointi ja monipuolistaminen. Juvan kunta oli ihmisten yhteisö ja sai elinvoimaa omista lähtökohdistaan. Marraskuussa 2019 käynnistyi Työsuojelurahaston rahoittama hanke ”Kohti yhtenäistä toimintakulttuuria Martti Talvela -kampuksella”, jossa oli koko henkilöstö mukana valmistelemassa yhtenäiskoulua ja toimintaa kampuksella. Sivistystoimen haasteita aiheuttavat lasten ja nuorten määrän jatkuva lasku. Sivistys- ja vapaa-ajanpalvelut ovat kunnan ja alueen elinvoiman kulmakiviä sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjiä. Tarkastuslautakunnan mielestä kuntalaisten hyvinvoinnin ylläpitämiseksi lapsille ja nuorille tulee taata terve, riskitön toimintaympäristön palveluketju alusta loppuun. Sivistystoimen tuotot toteutuivat (627.892 €) arvioitua (725.388 €) suuremmaksi. Sivistystoimen tilinpäätös toteutui lähes talousarvion mukaisesti, tilikauden toteuma oli 115,5 %.

Varhaiskasvatuksen toiminnan täyttöaste toteutui tavoitteen mukaisesti (100 %) vaihdellen päiväkodeissa ja ryhmäpäiväkodeissa (91,52 % - 121,01 %). Vuorenmaan ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi 31.7.2019. Eritystuen tarpeessa olevien lasten määrä laski päiväkodeissa 15 / 14,33 % → 12 / 10,36 % ja perhepäivähoidoissa 4 / 5,11 % → 3 / 3,46 %. Avoimen perheryhmätoiminnan piirissä olevien perheiden lukumäärä laski ja kodinhoidontuen lukumäärä nousi. Kesäkuussa aloitettiin uuden päiväkodin rakentaminen osana kirkonkylän Martti Talvela-kampusta.

Perusopetus toimi kaiken kaikkiaan taloudellisesti. Esiopetuksen kulut nousivat edellisvuodesta. Yleisesti kouluyksikköjen kulut ylittyivät arvioidut lukuun ottamatta Hatsolan ja yläasteen kouluja 9.677 → 18.370 € / oppilas. Lisäksi on huomioitava, että oppilasmäärät ovat laskeneet joka koulussa yhdellä, mutta lisääntyneet Kirkonkylän koulussa 199 → 200, yläasteella 176 → 177, yhdellä oppilaalla per koulu. Koikkalan koulun toiminta lakkasi 31.7.2019.

APIP-toiminta on osoittautunut tärkeäksi palveluksi lapsiperheille. APIP-ryhmä toimi ainoastaan Kirkonkylän Kukkokoululla. APIP-toiminnasta ei ole mitään tietoa tilinpäätöksessä eikä toimintakertomuksessa ole muuta mainintaa kuin palvelusuunnitelma. Tarkastuslautakunta toteaa edelleen, että oppilaiden jatkoa peruskoulun jälkeen olisi hyvä seurata, sillä voidaan mitata onnistuneesta oppilaanohjauksesta ja peruskoulutuksesta sekä samalla kehittää jatko-opintojen edellyttämää valmiutta.

Lukio-opetukseen hakeutui 37 % Juvan kunnan peruskoulun päättöluokilta, mikä alitti sekä tavoitteen (43 %) että vuoden 2018 hakeutuneiden määrän. Oppilasmäärä kuitenkin laski kunnan ikärakenteesta johtuen. Bruttomenot oppilasta kohden nousivat 8.862 € → 10.301 €. Juvan lukioteatteri esitti ”Pieniä sankaritekoja” musikaalin. Toimintakertomuksessa ei ollut vertailua kävijämäärästä. Lukio on tehnyt yhteistyötä Rantasalmen ja Sulkavan lukiodien kanssa järjestämällä verkko- ja kuvayhteyskursseja 5 (8) kpl:ta ja Juvalta annettu opetusta 4 (5) kurssia. Lisäksi lukion opiskelijoista 89 % (56 %) valitsi opinto-ohjelmaansa toisen asteen ammatillisia kursseja.

Kirjastotoimen palveluita järjestää Toenperän kirjasto, joka toimii yhteisesti Joroisten, Juvan ja Rantasalmen kuntien alueella. Kirjasto oli toimelias kuntalaisten hyvinvoinnin tukija ja kulttuurielämysten tarjoaja vuonna 2019. Ketunpentu-lukudiplomi on otettu käyttöön alle kouluikäisille ja heidän vanhemmilleen. Kirjasto järjesti erilaisia tilaisuuksia 324 (vert. 237, 2018), joihin osallistui 4.019 (vert. 3.933, 2018) henkilöä. Tilaisuudet ja osallistujamäärät ovat nousseet huomattavasti. Kirjastotoimintaan on etsitty uusia tiloja jo pitkään, mutta asiaan ei ole saatu ratkaisua. Osa työnteekijöistä joutuu toimimaan Juvan kunnanvirastolla. Tarkastuslautakunnan mielestä kirjastotoiminnan tilojen selvittelyä tulee jatkaa.

Kansalaisopiston palvelut järjestää Järvi-Saimaan kansalaisopisto, jota hallinnoi Sulkavan kunta. Kansalaisopisto onnistui toiminnassaan pitäen oppilasmäärä lähestulkoon samalla tasolla ja siitä huolimatta opetustuntien määrä nousi edellisvuodesta 4.789 → 5.097. Nettokustannus nousi 1,33 € / opetustunti 33,32 € → 34,65 €.

Vapaa-aikatoimen liikuntapalvelut ovat edistäneet kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Sampolan käyttöaste vuonna 2017 nousi ja vuonna 2018 laski sekä vuonna 2019 laski edelleen 45.867 → 45.336, 531 kävijällä. Kaarihallin kävijämäärä on pysynyt vuoden 2018 tasolla 15.500 kävijämäärällä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehokasta markkinointia tulisi jatkaa, jotta Sampolan käyttöaste nousisi. Kumppanuustapaaminen on lisännyt eri toimijoiden yhteistyötä. Parasta Partalasta tapahtuma on tuonut näkyvyyttä Partalan Kuninkaankartanon toimintaan. Lisäksi Vehmaan lenkki toi uusia toimijoita ja yhteistyökumppaneita mukaan toimintaan.

Nuorisotoimen toiminta osoittautui monipuoliseksi eri ikäisille ja eri kiinnostuksen kohteiden omaaville, joista osa lisäsi nuorten osallisuutta kunnan toimintaan ja päätöksentekoon. Kuitenkin nuorisotilojen kävijämäärä on vähentynyt toimintakauden aikana 3.069 → 2.724, 345 kävijällä.

Sampolan talotoiminta jatkoi yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Etsivän nuorisotyön projekti jatkui edelleen. Kesäautotoiminnasta ei ollut mainintaa, vaikka Juvan kunnan nuorisotoimi hallinnoi sitä vuonna 2019.

Kulttuuritoimi on pitänyt tavoitteessaan kulttuurin edistämisen, jonka toteutuminen monipuolistui yhteistyössä kolmannen sektorin, Juvan kunnan ja Juvan seurakunnan kanssa. Juvan Kinon toimintakausi järjestettiin koulukinotoimintana lukioikäisille nuorille. Tarkastuslautakunnan pyynnöstä huolimatta ei ole esitetty tietoja Juvan Kinon kävijämääristä vuosilta 2018 ja 2019. Kumppanuustapaaminen on lisännyt eri toimijoiden yhteistyötä. Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto pitivät omat kuulemistilaisuuksensa.

Gottlundin ja Partalan kuninkaan kartanon, Parasta Partalasta ja kesäteatteri tapahtumilla on merkittävä osuus kulttuuriperinnön ja nykyisyyden vaalimisessa ajatellen Juvan kunnan matkailua ja tunnettavuutta. Partalan alueen hankkeen ”Juvan Partala”-kirja toteutui. Gottlundin runokilpailu on jokavuotinen tapahtuma. Kävijämäärät ovat nousseet huomattavasti edellisvuoteen verrattuna Pattoilla 287 → 516, 229 kävijää ja Partalan museoalueella 689 → 1.106, 417 kävijää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vapaa-aikatoimi ja kulttuuritoimi ovat edistäneet Juvan kunnan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Juvan kunnan omien nettisivujen uusiminen ja tiedottaminen eri toimijoille on toteutunut. Tarkastuslautakunta antaa erityismaininnan, että Juvan kunta on saanut näkyvyyttä Etelä-Savon kulttuurin vaalimisessa. Maatiainen ry on valinnut Pattoin perintötalon vuoden 2019 perinnemaisemaksi. Valinnan perusteena ovat Juvalla Etelä-Savossa sijaitsevan Pattoin perintötalon merkittävät kulttuurihistorialliset ja maisema-arvot. Pattoilla pidetään metsäkirkko joka kesä yhdessä Juvan seurakunnan ja Juvan Kotiseutu- ja museoyhdistys ry:n kanssa.

MAASEUTU- JA LOMATOIMI

Juvan kunnan maaseututoimi on osa Rantasalmen kunnan hallinnoimaa JJRS (Juva-Joroinen-Rantasalmi-Sulkava) -maaseututoimintaa. Tähän yhteislautakuntaan kuuluu 2 jäsentä jokaisesta edellä mainitusta kunnasta.

Juvan kunnan tilinpäätöksessä maaseututoimen toimintakulut ovat olleet viime vuodet noin 60.000 €. Henkilöstövahvuus on viimeiset 4 vuotta ollut keskimäärin 3,4 henkilötyövuotta.

Maataloustukia jaettiin viljelijöille vuonna 2019 edellisten vuosien mukaisesti noin 6,5 milj. €. Viljelijöiden käynnit maaseututoimistolla ovat liittyneet pääosin tukihakemusten ja tukikäsittelyn neuvontaan. Tukihakemuksissa lähes kaikki (98 %) asiankäsittelyistä tapahtuu nykyään jo sähköisesti. Tulevaisuudessa tukia tullaan ohjaamaan aina enemmän aktiiviviljelijöille, tämä näkyy esim. kesantotukien perusteiden tiukentumisena.

Vuoden 2019 lopussa Juvalla oli 250 maataloustukea hakenutta maatilaa. Näistä maitotilojen osuus oli 35 kpl. Vuodesta 2018 vuoteen 2019 oli lopettanut 4 maitotilaa. Maidontuotantomäärä on säilynyt lähes samalla tasolla johtuen karjamäärien ja tilakokojen kasvusta. Myös lehmien maidon keskituotos on noussut merkittävästi. Moni lopettanut tila jatkaa toimintaansa joko viljan- tai nurmen tuottajana pääosin paikallisille maito-, karja- ja hevostiloille.

Juvan kunnassa kananmunatuotanto on merkittävä tuotannonala. Juvalla toimii 6 suurempaa siipikarjatilaa, jotka ostavat suurimman osan lähialueellamme tuotetusta kauppaviljasta (Juvalla on 53 viljatilaa). Nurmituotantotiloja on Juvalla 107 kpl, avomaapuutarhakasvitiloja on 10 kpl, varsinaisia hevostiloja 6, lihanautatiloja 14 ja lammastiloja 2 kpl.

Juvan luomutilat ovat kooltaan suurempia kuin kunnan maatilat keskimäärin. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden oli tarkoitus siirtyä osaksi maakunnallista itsehallintoaluetta 1.1.2020. Maakuntaudistuksen kaaduttua katseet siirtyvät tulevaan hallitusohjelmaan ja mahdollisesti suunnitellut alueuudistukset tulevat vasta vuosina 2023 - 2024. Ongelmia tulee erityisesti toimivien lomitusjärjestelyjen turvaamisessa isoimmilla tiloilla ja yllättävissä sairausaputilanteissa.

Kasvukausi vuonna 2019 oli erittäin haasteellinen sään suhteen. Kuivuus aiheutti edellisvuoden tavoin satotappioita ja jonkin verran taloudellisia ja tuotannollisia ongelmia niin tällä alueella kuin koko maan laajuisesti.

Lomatoimi

Karjatilat vähenevät edelleen ja lomitushenkilöstö vähenee kysynnän myötä.

Yleisesti ottaen lomitustoimesta voidaan todeta, että lomitusten järjestäminen on sujunut alueellamme lähes ongelmitta. Aivan kaikki tilat eivät ole lomaan oikeutettuja. Pyydetyistä lomituksista on pystytty toteuttamaan yli 97 %, mikä ylittää valtakunnan keskiarvon.

Tällä hetkellä keskustelua aiheuttaa Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) selvitys lomayksiköiden koosta. Isommalla yksikkökoolla helpotettaisiin sijaistyöntekijöiden saamista lomien ja mahdollisten sairastumisten ajaksi. MELA tavoittelee 40.000 - 50.000 päivän lomituspalvelun yksiköitä.

Sekä Juvan että Rantasalmen kunta on ilmaissut kiinnostuksensa isomman yksikön hallinnoimisesta. Mukana alueellisen järjestelmän muodostamisessa ovat myös koko Kymi-Saimaan alueen muutkin kunnat.

Lomitustyön haasteellisuuteen tila- ja karjakokojen kasvaessa on tullut mukaan uusi varsin merkittävä taho. Lypsyrobottien valmistajat ja myyjät ovat alkaneet kehittää lomituspalveluiden myymistä osana laitteiden myynti- ja huoltosopimuksia. Tämä olisi suositeltava tapa lomittajien ammattitaidon parantamiseen robottilypsytiloilla. Koulutuksen uuteen tekniikkaan ja laitteiden käyttöön järjestäisikin laitetoimittajat.

Tarkastuslautakunta näkee erittäin tärkeäksi, että myös Melan (Maatalousyrittäjien eläkelaitos) aloittamaa ”Välitä viljelijästä” -hanketta saataisiin paikallisesti kehitettyä. Toisin sanoen kynnys avunhakemiseen on vielä liian korkealla, vaikka tietoa hankkeesta on jaettu hyvin. Avuntarve on talousvaikeuksiin joutuneilla maatiloilla luonteeltaan hyvin akuutti. Välitä viljelijästä -hanke tulisi tehdä vielä tutummaksi kaikille maatalousyrittäjille, silloinkin kun tilalla asiat ovat vielä kunnossa. **Tarkastuslautakunta** kannustaa toimenhaltijoita luomaan vielä välittävämpää yhteistyötä viljelijöiden kanssa asioidessaan, jotta he uskaltaisivat käyttää hankkeen puhelin- ja auttamispalveluita rohkeammin ja vieläkin varhaisemmassa vaiheessa!

YMPÄRISTÖTOIMI

Rakennuslupakäsittelyt ovat sujuneet yhteistoiminta-alueella (Rantasalmi - Juva - Sulkava) edellisvuosien tavoin. Lupakäsittelyssä merkittävä osa palveluajasta kuluu vielä lupapisteen toiminnan selvittämiseen, ohjaukseen ja neuvontaan varsinkin vanhempien luvanhakijoiden osalta.

Tarkastuslautakunnan viime vuosien havaintojen mukaan ympäristö- ja rakennustoimen yhteistoiminnassa on edelleen ongelmia tiedonkulussa. Virheet, niiden korjaukset ja niistä johtuvat muutokset aiheuttavat turhaa viivettä asioiden sujuvaan hoitamiseen. Myös yhteistoiminnan antamia hyötyjä tulisi tarkastella ja verrata niitä vuosittain jäsenkunnilta saatuihin maksuosuuksiin. Olisi syytä selvittää, ovatko koulutusmäärärahat sekä laite- ja ohjelmahankinnat yhteistoimintakuntien kanssa jaettu tasapuolisesti.

YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on seurannut toiminnallisten tavoitteiden toteutumista osavuosikatsauksista ja tasekirjasta, pöytäkirjoista sekä tilintarkastajan lausunnoista. Toiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla sekä kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti.

ALLEKIRJOITUKSET

Juvalla 13.5.2020

JUVAN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNTA

 ALLEKIRJOITUS

Markku Karila

 ALLEKIRJOITUS

Kalle Montonen

 ALLEKIRJOITUS

Tuula Kääriäinen

 ALLEKIRJOITUS

Esa Teittinen

 ALLEKIRJOITUS

Mirja Veentaus